

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318200296
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5318200296.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci navrhovateľky: V. Y., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L. F. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom Ul. 17. novembra 3215, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, proti opatrovníkovi muža, ktorého otcovstvo sa má určiť R. V., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom XXX XX L. F. XXX, zomr. XX. XX. XXXX: Y. V., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX L. F. XXX, (ďalej len „odporca“), zastúpený: MAJCHRÁK & MAJCHRÁK, advokáti, spol. s r. o., so sídlom 023 05 Nová Bystrica 850, IČO: 36 416 525, o určenie otcovstva, o odvolaní opatrovníka Y. V. proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 7Pc/3/218-267 zo dňa 11.12.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca rozhodol tak, že určil, že R. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, je otcom V. Y., nar. XX. XX. XXXX, z matky Mgr. R. Y., rod. V., nar. XX. XX. XXXX. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Súd návrh navrhovateľky posudzoval podľa § 94 ods. 1, 2, § 95 ods. 1, 2 Zákona o rodine, podľa § 105 zák. č. 161/2015 Z. z., podľa § 105 Civilného mimosporového poriadku. Podľa súdu prvej inštancie význam určovania otcovstva narastá so zmenenými ekonomickými podmienkami. Domnienka otcovstva podľa § 94 ods. 2 zák. o rodine (spolu s možnosťou jej vyvrátenia) sa svojou konštrukciou v podstate najviac približuje požadovanému súladu biologického stavu so stavom právnym. Skúma sa pri nej biologický základ rodičovstva. Má charakter domnienky vyvrátiťnej rovnako z dôvodu záujmu o čo najväčší súlad medzi biologickým a právnym otcovstvom. Rozdiel oproti predchádzajúcim dvom domnienkam (§ 85, § 90) však spočíva v spôsobe a čase jej vyvrátenia. Účinky prvých dvoch domnienok možno vyvracať v samostatnom súdnom konaní potom, ako už začali pôsobiť. Aj pri tejto domnienke musí byť najskôr preukázaný jej skutkový základ (t. j. že muž súložil s matkou dieťaťa v rozhodujúcom období), na základe ktorého môže začať pôsobiť a až potom môže dôjsť k jej vyvráteniu. Uskutočňuje sa to však v rámci toho istého súdneho konania (nevyvracia sa teda súdne rozhodnutie, ale domnienka založená preukázanou súložou). Možnosť určiť otcovstvo podľa § 94 nie je časovo obmedzená. Dieťaťom tu treba rozumieť potomka, t. j. aj dospelého. Žalobe na určenie otcovstva možno vyhovieť, ak sa v konaní preukáže, že medzi matkou a domnelým otcom došlo k súložiu v rozhodujúcom období a nie sú tu závažné okolnosti, ktoré by otcovstvo vylučovali. Skutkovým základom domnienky je vykonanie súložie medzi mužom a matkou dieťaťa v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno, pokiaľ ide o túto skutočnosť, zaťažuje navrhovateľa. Odporcu zaťažuje povinnosť poukázať na dôkazy (napr. svedecké

výpovede, listinné dôkazy) preukazujúce, že k súloži nedošlo (napr. dlhodobá neprítomnosť, zdravotný stav neumožňujúci pohlavný styk). Určenie otcovstva je závažným rozhodnutím o osobnom stave s mnohostrannými následkami, preto u dotknutých osôb môže vzniknúť alebo pretrvávať záujem aj po smrti (ktorá má pri osobných právach spravidla iný dopad ako pri majetkových právach) domnelého otca na tom, aby bol právne vyjadrený vzťah dieťaťa k otcovi. Napriek absencii stanoviska domnelého otca však rozhodnutie súdu musí byť založené na spoľahlivom zistení skutkového stavu. Musí byť teda nesporne preukázané, že domnelý otec v rozhodujúcom období súložil s matkou dieťaťa a neexistuje závažná okolnosť vylučujúca jeho otcovstvo. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že z výsluchu matky navrhovateľky Mgr. R. Y. vyplýva, že v čase rozhodnom pre splodenie dieťaťa mala jedenkrát nechránený intímny styk s R. V.. V rozhodnom čase mala intímny styk aj s jej vtedajším manželom I. Y.. So žiadnym iným mužom v čase rozhodnom pre počatie navrhovateľky intímny styk nemala. Keď otehotnela, prezentovala to tak, že otcom navrhovateľky je jej vtedajší manžel, ktorý sa dozvedel o tom, že nie je otcom navrhovateľky, až po testoch DNA. Od roku 1998 mala pomer s R. V., v dôsledku čoho sa obaja rozvedli a od 01. 01. 2000 začali spolu žiť. Nakoľko v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa mala s R. V. len jeden intímny styk a s bývalým manželom ich bolo viac, preto na základe miery pravdepodobnosti si myslela, že otcom dieťaťa je jej bývalý manžel, avšak neskôr po narodení dcéry zbadala na črtách jej fyziognómie, že sa začína podobať na R. V.. Tiež uviedla, že R. V. chcel vedieť, či je otcom dieťaťa, boli dohodnutí, že dajú urobiť testy otcovstva, aby to dali na pravú mieru, ale potom nečakane zomrel. Otcovstvo bývalého manžela matky navrhovateľky I. Y. k navrhovateľke bolo zapreté v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6C/183/2015, v ktorom na základe vykonaného dokazovania, vrátane znaleckého dokazovania, súd rozsudkom č. k. 6C/183/2015 - 102 zo dňa 07. 03. 2017, určil, že I. Y. nie je otcom navrhovateľky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24. 03. 2017. Z uvedeného podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že hoci matka navrhovateľky v čase rozhodnom pre počatie navrhovateľky mala intímny styk s jej bývalým manželom I. Y., ktorý bol v rodnom liste navrhovateľky zapísaný ako otec na základe zákonnej domnienky ako manžel matky navrhovateľky, avšak v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 6C/183/2015 bolo preukázané, že jeho otcovstvo k navrhovateľke je vylúčené, na základe čoho súd určil, že I. Y. nie je otcom navrhovateľky. Otcom navrhovateľky môže byť jedine R. V., s ktorým mala matka navrhovateľky v čase rozhodnom pre počatie navrhovateľky nechránený intímny styk, keďže v rozhodnom čase okrem týchto dvoch mužov intímny styk s nikým iným nemala. Skutočnosť, že matka navrhovateľky a R. V. mali pomer, potvrdil aj brat R. V., S. V., ktorý pri výsluchu uviedol, že matka navrhovateľky spolu s bývalou manželkou R. V. boli kamarátky, navštevovali sa aj ako rodiny, vzájomne sa poznali, potom sa ale vzťah matky navrhovateľky a R. V. prevalil. V dôsledku toho sa jeho vzťah s R. V. naštrbil, pretože bol proti tomuto vzťahu, keďže bol ženatý a mal dve deti. Ich vzťah sa zlepšil až po niekoľkých rokoch, potom sa aj začali navštevovať a tráviť voľný čas a matku navrhovateľky brali ako bratovu družku. Z výsluchu svedka S. V. zároveň bolo preukázané tvrdenie matky navrhovateľky, že R. V. vedel, že by mohol byť otcom navrhovateľky, pretože pri svedeckej výpovedi uviedol, že keď sa ho pýtal, či je V. jeho alebo I., keďže boli rôzne reči, tak mu povedal, že V. je jeho, čo mu mal povedať viackrát pri rôznych príležitostiach. Na základe týchto dôkazov mal súd preukázanú základnú podmienku v zmysle § 94 ods. 2 Zákona o rodine, že neb. R. V. v rozhodujúcom období mal intímny styk (súložil) s matkou navrhovateľky.

Zároveň podľa súdu prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania, nebola zistená, a teda ani preukázaná žiadna závažná okolnosť, ktorá by vylučovala otcovstvo R. V. k navrhovateľke. Práve naopak, všetky vykonané dôkazy vo vzájomnej súvislosti podľa súdu prvej inštancie preukazujú, že otcom navrhovateľky je neb. R. V.. Navrhovateľka predložila spolu s návrhom výsledky testu DNA zo dňa 15. 01. 2014, z ktorých vyplýva, že testované vzorky boli odobraté matke navrhovateľky R. Y., navrhovateľke a príbuzným 1/, 2/, ktorí sú označení ako bratia označeného muža 1/, 2/. Navrhovateľka podľa súdu prvej inštancie tvrdila, že išlo o bratov neb. R. V., a to S. V. a neb. E. V. (E. V. zomrel XX. XX. XXXX). Súd prvej inštancie dôvodil, že matka navrhovateľky, ako aj brat neb. R. V. S. V. pri výsluchoch potvrdili, že S. V. aj E. V. poskytli vzorky svojich slín za účelom vykonania testov DNA. Odporca tvrdil, že z testov DNA vyplýva, že otcom navrhovateľky môže byť aj S. V. (s pravdepodobnosťou svedčiacou otcovstvu 99,93 %) alebo E. V. (s pravdepodobnosťou svedčiacou otcovstvu 99,41 %). Navrhovateľka navrhla, že pokiaľ súd prvej inštancie tieto výsledky testov DNA nebude považovať pre rozhodnutie za dostačujúce, aby nariadil znalecké dokazovanie. Súd prvej inštancie v záujme zásady hospodárnosti a rýchlosti konania v rámci komunikácie so znalcom doc. Ing. Radoslavom Židekom PhD., znalcom z odboru genetika, odvetvie Analýza DNA, pred nariadením znaleckého dokazovania mu na jeho žiadosť zaslal testy DNA - „Určenie príbuznosti pomocou testu DNA“ vyhotovené dňa 15. 01. 2014 spoločnosťou DNA test, s. r. o. Znalec bol podľa súdu prvej inštancie zároveň upovedomený o tom, že žalovaná strana namietla, že z testu vyplýva, že otcom navrhovateľky môže byť aj niektorý z bratov zomrelého domnelého

otca a následne dopytovaný, či sa dá vylúčiť, že by jeho brat bol otcom navrhovateľky. Znalec v odpovedi uviedol: „Z predloženého materiálu musím konštatovať, že z genotypov je jasné, že súrodenci zosnulého domnelého otca nemôžu byť otcovia dieťaťa. Dr. S. to konštatuje v texte a potvrdzuje aj pomocou X chromozómu, kde hovorí o tom, že prenesené vlohy sa vždy nachádzajú aspoň u jedného brata. To však znamená, že ani jeden z bratov nemá úplnú zhodu s dieťaťom, teda nemôže byť jeho otec. Je to vidieť aj na distribúcii znakov v tabuľke. Ani jedného z bratov by som na základe takéhoto genotypu za otca neurčil. Dr. S. konštatuje, že otcom musí byť BRAT týchto dvoch mužov. Zhrnutie: Brat1 ani Brat2 nie sú otcami dieťaťa - Dr. Červenák sa tomu nevenuje, lebo to pravdepodobne nebolo predmetom otázky. Námieta účasníkov konania vyplýva z nepochopenia vykonanej analýzy“. Znalec sa k týmto výsledkom testov DNA vyjadril aj pri výsluchu na pojednávaní, na ktorom uviedol, že pravdepodobnosť otcovstva 99,93 %, ktorá je v tomto teste DNA uvedená, sa vzťahuje na hypotetickú osobu a nie na osoby, ktoré boli účastníkmi testu. Z uvedeného podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že výsledky o pravdepodobnosti otcovstva 99,93 % sa nevzťahujú na bratov neb. R. V. a jeho bratia nemôžu byť otcom navrhovateľky. V súlade s týmto záverom je vyjadrenie matky navrhovateľky, že ani s jedným z bratov R. V. nemala nikdy intímny pomer, zároveň aj z vyjadrení svedka S. V., ktorý sa taktiež vyjadril, že v živote nemal intímny styk s matkou navrhovateľky. Vzhľadom na uvedené považoval súd obranu odporcu spočívajúcu v tom, že otcom navrhovateľky by mohol byť aj brat R. V., predovšetkým S. V., za účelovú, nedôvodnú a vzhľadom na vykonané dokazovanie vylúčenú.

Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom k tomu, že z navrhovateľkou predložených testov DNA nevyplýva jednoznačne, že by testované vzorky boli odobraté od S. V. a E. V., v dôsledku čoho tieto testy nemožno použiť pred súdom ako dôkazný prostriedok a odporca tieto testy DNA spochybňoval a navrhol nariadiť znalecké dokazovanie, súd prvej inštancie vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru: Genetika, Analýza DNA. Ďalej konštatoval, že nakoľko R. V. zomrel XX. XX. XXXX a nebolo možné získať jeho vzorky na účely znaleckého dokazovania, ako aj vzhľadom k tomu, že nikdy v priebehu súdneho konania nebolo zo strany odporcu ani žiadneho iného účastníka, príp. tretej osoby, spochybňované, že otcom odporcu je R. V., odporca opakovane vo viacerých svojich písomných vyjadreniach uvádzal, že jeho otcom je R. V., ako aj vzhľadom k tomu, že okrem R. V. nebol označený žiaden iný muž, ktorý by mohol byť otcom navrhovateľky, ako aj odporcu, uložil súd prvej inštancie znalcom znaleckú úlohu, aby určil, či navrhovateľka a odporca sú polosúrodenci a ak áno, či majú zhodného otca a aká je miera spoľahlivosti vykonanej analýzy. Zo znaleckého posudku znalca doc. Ing. Radoslava Žideka, PhD., č. 21/2020 vyplynulo, že na základe analýzy DNA určuje odporcu za polosúrodencu (polorodého príbuzného) navrhovateľky. Polosúrodenecký vzťah mohol vzniknúť len na základe identického otca. Miera pravdepodobnosti určenia polosúrodeneckého vzťahu medzi Y. V. a V. Y. je vyššia ako 99,999 %. Znalec aj pri výsluchu na pojednávaní zotrval na týchto záveroch znaleckého posudku a uviedol, že na základe analýzy DNA určuje Y. V., nar. XX. XX. XXXX, za polosúrodencu alebo polorodého príbuzného V. Y., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, polosúrodenecký vzťah mohol vzniknúť len na základe identického otca. K tomuto záveru sa dopracoval celogénovou štúdiou genetického materiálu obidvoch účastníkov, ktorých genetický materiál protokolárne odobral, porovnal všetky znaky na všetkých chromozómoch veľmi komplexnou genetickou analýzou, ktorá zahŕňala približne 650 000 molekulárnych markerov, dospel k tomuto záveru na základe toho, že na X-ovom chromozóme, ktorý sa dedí od matky, nebola dosiahnutá zhoda, ale dosiahnutá zhoda vo fragmentoch bola hlavne v homogénnych úsekoch DNA, a to na všetkých chromozómoch a tá zhoda bola taká, že jednoznačne môže povedať, že títo dvaja jedinci sú polosúrodenci s tým, že majú rovnakého otca.

Súd prvej inštancie mal zo znaleckého posudku jednoznačne preukázané, že navrhovateľka a odporca sú polorodí súrodenci s tým, že majú rovnakého otca. Uvedené závery znaleckého posudku neboli účastníkmi konania spochybnené a správnosť záverov bola znalcom potvrdená aj pri jeho výsluchu. Skutočnosť, že otcom odporcu je neb. R. V., nebola v priebehu konania spochybňovaná, ide o nespornú skutočnosť a ani žiaden z účastníkov v priebehu konania netvrdil, že by niekedy bola táto skutočnosť niekým spochybňovaná. Právny zástupca odporcu v záverečnej reči potvrdil, že ako otec je v rodnom liste odporcu zapísaný R. V., a to na základe zákonnej domnienky, ktorá mu svedčila ako manželovi matky odporcu. Keďže táto domnienka otcovstva nebola vo vzťahu k odporcovi nikdy spochybnená a už vôbec nebola vyvrátená, práve naopak, odporca v priebehu celého konania opakovane uvádzal a označoval R. V. ako svojho otca a seba označoval ako jeho syna a nebol označený žiaden iný muž, ktorý by prichádzal do úvahy ako otec navrhovateľky i odporcu, ktorých polosúrodenecký vzťah bol z titulu rovnakého otca preukázaný, dospel súd k záveru, že neb. R. V. je otcom navrhovateľky. Nebolo úlohou navrhovateľky a súdu zabezpečiť jednoznačný dôkaz o otcovstve R. V. k navrhovateľke, ako nesprávne tvrdil odporca, pretože v zmysle § 94 Zákona o rodine sa na určenie otcovstva nevyžaduje jednoznačný dôkaz a preskúmavanie DNA neobohého. Na vyhovenie návrhu na určenie otcovstva je

potrebné v zmysle § 94, ods. 2 Zákona o rodine preukázať, že v rozhodnom čase došlo k súloži medzi matkou navrhovateľky a neb. R. V., ktorú skutočnosť mal súd prvej inštancie preukázanú, a zároveň nemôžu otcovstvo R. V. vylučovať závažné okolnosti. Podľa súdu prvej inštancie neboli tvrdené, a preto ani preukázané žiadne závažné okolnosti, ktoré by vylučovali otcovstvo R. V. k navrhovateľke, práve naopak, pri komplexnom vyhodnotení všetkých relevantných skutočností a vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k záveru, že otcom navrhovateľky je neb. R. V., preto návrhu navrhovateľky vyhovel. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP. V danom prípade súd prvej inštancie nevidel dôvod pre použitie ust. § 53 CMP. Navrhovateľka podľa súdu prvej inštancie mala v konaní o určenie otcovstva úspech, avšak podľa názoru súdu v danej veci nemožno spravodlivo požadovať, aby odporca ako opatrovník domnelého otca bol zaviazaný k náhrade trov konania. Odporca ako opatrovník domnelého otca nedal na jeho začatie podnet, ani ho svojím konaním nevyvolal. On sám bol iba ustanovený na zastupovanie svojho nebohého otca v konaní s tým, že jeho povinnosťou bolo chrániť jeho záujmy. Súd prvej inštancie sa stotožnil s názorom účastníkov konania, že v konaní bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie najmä s ohľadom na to, že domnelý otec v konaní nemohol byť vylúčený. Podľa názoru súdu prvej inštancie za takýchto okolností nebolo možné od odporcu ako opatrovníka domnelého otca, ktorý je zároveň jeho synom, spravodlivo požadovať, aby bol povinný hradiť trovy, ktoré navrhovateľke v konaní vznikli, preto súd prvej inštancie náhradu trov žiadnemu z účastníkov konania nepriznal.

2. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie opatrovník Y. V.. Dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie pokladá za nesprávne z toho dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa názoru odvolateľa návrh navrhovateľky je nedôvodný s ohľadom na fakt, že skutočnosť, ktorými navrhovateľka pred súdom preukazuje otcovstvo, nie sú dostačujúce pre jednoznačný záver určovacího rozsudku. V prvom rade navrhovateľka opierala tvrdenie o otcovstve o jediný listinný dôkaz - test DNA zo dňa 15. 01. 2014, ktorý dala urobiť jej matka a vraj vychádzal zo vzoriek jeho dvoch bratov, teda nie zo vzoriek jeho otca. V konaní nebola žiadna istota, že vzorky vôbec poskytlí uvedené osoby, ale predovšetkým výsledok uvedeného testu obsahuje dve zásadné skutočnosti, a to, že otcovstvo u otcových bratov bolo (ak v skutočnosti išlo o ich vzorky), u E. V. 99,41 % a u S. V. 99,93 %, pričom v závere sa uvádzalo, že zariadenie neručí za pôvod vzoriek a listina nie je použiteľná na právne úkony. Odvolateľ pokladá za nepochopiteľné, že súd procesne pri zohľadnení vecného bremena a jeho prenosu medzi účastníkmi postupoval tak, že od neho žiadal, aby sám financoval znalecké dokazovanie, ktoré ho stálo 1.000 eur. Podľa odvolateľa súd prvej inštancie nechal dokazovať skutočnosť, ktoré tvrdila navrhovateľka jemu, pričom znalec určil pravdepodobnosť otcovstva percentuálne vo výške 99,999 %, ale neuviedol, kto ním mal skutočne byť. Znalec na pojednávaní potvrdil, že iba posudzoval, či navrhovateľka a on sú polosúrodencami, tzn. či majú spoločného otca, čím potom nevylúčil možnosť, že týmto otcom môže byť úplne iný muž, ako za ktorého navrhovateľka označila osobu jeho otca. Podľa odvolateľa nie je možné získať v civilnom konaní vzorku otca, a preto za daných okolností nie je možné vôbec jednoznačne a v súlade s princípom materiálnej pravdy určiť otcovstvo k osobe nebohého R. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX. V danom konaní neboli dostatočne zistené rozhodujúce skutočnosti. Navrhol preto rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že návrh navrhovateľky zamietá v celom rozsahu.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka tak, že s predmetným odvolaním nemožno súhlasiť, nakoľko pokladá za absolútne difamujúce tvrdenia uvedené v odvolaní, že jej matka mala pohlavný styk s niektorým z bratov neb. R. V., čo sa nezakladá na pravde. Má za to, že v predmetnom konaní boli vykonané testy DNA, pričom bol vyhotovený aj znalecký posudok znalca doc. Ing. Radoslava Žideka, PhD., na základe ktorého bolo preukázané, že jej otcom je nebohý R. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX. Preto navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť v celom rozsahu.

4. V replike sa odvolateľ vyjadril tak, že pokladá vyjadrenie navrhovateľky vzhľadom k predmetu konania a jeho okolnostiam za zavádzajúce. Opätovne navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie.

5. V duplike sa navrhovateľka vyjadrila tak, že zotrváva na všetkých podaniach, ktoré doposiaľ prezentovala, pričom má za to, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého jednoznačne vyplýva, že jej otcom je neb. Y. V..

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP potvrdil.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten - ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

9. Pokiaľ odvolateľ namietá, že súd prvej inštancie skutkový stav náležite a správne nezistil v súvislosti s určením otcovstva neb. R. V., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, odvolací súd vyhodnotil túto námietku ako nedôvodnú. Aj podľa krajského súdu v predmetnom konaní boli vykonané DNA testy, bol vyhotovený aj znalecký posudok znalca doc. Ing. Radoslava Žideka, PhD., na základe ktorého bolo nesporne preukázané, že otcom navrhovateľky je nebohý R. V. nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na závery znalca z citovaného znaleckého posudku, kde tento jednoznačne určil Y. V., nar. XX. XX. XXXX za polosúrodence (polorodého príbuzného) V. Y., rod. Y. nar. XX. XX. XXXX, pričom polosúrodenecký vzťah mohol vzniknúť len na základe identického otca. Aj z uvedeného je nepochybne zrejmé, že znalec sa vyjadril riadnym, náležitým a jednoznačným spôsobom, že otec Y. V. a otec V. V. je tá istá osoba, pričom predmetnú mieru pravdepodobnosti určil na 99,999 %.

10. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávaný prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa prvostupňový súd neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolanie opatrovníka domnelého otca bolo neopodstatnené, odvolací súd tento napadnutý rozsudok potvrdil.

11. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, keďže tento pokladá za vecne správny a zákonný. Odvolací súd nezistil ani také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu moderačného práva súdu pri náhrade trov konania (§ 55 CMP). Generálna klauzula formulovaná v § 52 CMP vychádza z predpokladu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Touto formuláciou sa okrem iného zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa. Obdobu § 257 CSP z hľadiska využitia jeho výnimočnosti predstavuje § 55 CMP. Aplikácia tohto konkrétneho ustanovenia prichádza do úvahy za predpokladu, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. O takúto výnimku v danom prípade nejde.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že neaplikoval ust. § 53 CMP vzhľadom na to, že ktorýkoľvek z účastníkov má možnosť podať proti rozhodnutiu, s ktorým nesúhlasí, odvolanie. Odvolací súd ďalej konštatuje, že v predmetnej veci je podstatné, že navrhovateľka mala síce v konaní o určenie otcovstva úspech, avšak podľa

názoru odvolacieho súdu v danej veci nemožno spravodlivo požadovať, aby odporca ako opatrovník domnelého otca bol zaviazaný k náhrade trov konania, keďže jeho povinnosťou bolo chrániť záujmy svojho nebohého otca.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)